

AHK

Deutsch-Rumänische
Industrie- und Handelskammer
Camera de Comerț și Industrie
Româno-Germană

**TOGETHER FOR A
STRONGER EUROPE**

**TRUST CREATES
TOMORROW**

AGRI-FOOD *POLICY BRIEF*

Cuprins

Preambul.....	3
Introducere.....	4
Semințe și protecția plantelor.....	5
Fermieri.....	8
Cooperativele agricole.....	11
Industria alimentară.....	14
Food retail.....	17
Consultanța agricolă.....	21
Concluzii.....	26
Despre AHK România.....	27

Preambul

În data de 10 iunie 2024, Camera de Comerț și Industrie Româno-Germană (AHK România) a organizat o primă dezbatere cu participarea reprezentanților din întregul lanț de aprovizionare agroalimentar din România. Dezbaterrea a avut ca scop colectarea priorităților de pe întreg lanțul de aprovizionare agroalimentar în încercarea definirii unei viziuni comune a întregului sector.

Dezbaterrea a fost continuată și inclusă într-o serie de evenimente realizate prin eforturile AHK România și în special ale Grupului de Lucru Agricultură din cadrul acesteia. O a doua dezbatere de anvergură a avut loc pe 27 mai 2025, așezând industria alimentară în centrul preocupărilor, în încercarea de a găsi răspunsuri la întrebarea Cum aducem valoare adăugată producției agricole românești?

Cu această ocazie au fost invitați să susțină alocuțiuni și intervenții o serie de specialiști din diverse sectoare agroalimentare, inclusiv din zona academică și administrativă, sub moderarea economistului prof. dr. Christian Năsulea.

În vederea valorificării opiniilor exprimate în cadrul dezbaterilor, respectiv a diseminării informațiilor de specialitate împărtășite, AHK România a inițiat o colaborare cu Centrul Român de Politici Europene, Clubul Fermierilor Români, Alianța Industriei Semintelor din România, InfoCons și Asociația Industriei de Protecția Plantelor din România. Efortul acestor colaborări, cât și al membrilor AHK România (reunind companii producătoare de inputuri agricole, fermieri, retailerii), reprezintă materializarea acestui document de tip policy brief cu rolul de a reliefa priorități de politici publice și soluții acționabile în vederea stimulării economiei alimentare din România.

Diseminarea va avea loc prin intermediul reuniunilor la nivel înalt ale AHK România cu părțile interesate relevante în perioada 2025-2027, completate de acoperire media și campanii de conștientizare pe rețelele sociale.

Introducere

În contextul actual aflat în transformare continuă și o dinamică rapidă este importantă reconsiderarea rolului fundamental al unor sectoare cheie pentru securitatea națională. Agricultură și industria alimentară reprezintă astfel de ramuri de importanță națională care trebuie gestionate și stimulate în vederea asigurării securității alimentare și rezilienței economice.

La baza redefinirii importanței acestor sectoare pentru economia României ar trebui să se găsească politici publice și structuri de decizie care să plaseze aceste ramuri la cele mai înalte niveluri de decizie, în conjuncție: instituția prezidențială, guvernul, parlamentul. Sectorul privat este, în același timp, un partener de drum lung pentru asigurarea îndeplinirii acestor obiective naționale. Este esențial ca elaborarea de politici și măsuri de guvernare să fie făcute luând în considerare interdependențele vitale între sectoare, așadar deciziile care vor defini traiectoria României trebuie cântărite împreună, mai ales în ceea ce privește sectoarele critice, precum cel agroalimentar. Politicile publice trebuie să ia în considerare interdependențele dintre agricultură, industrie, mediu, energie. Este crucial ca deciziile strategice să fie monitorizate și evaluate colaborativ, având în vedere impactul acestora asupra întregului ecosistem economic și social.

Nu în ultimul rând, reamintim importanța resetării priorităților continentului european pentru următorul exercițiu financiar 2028 – 2034 și urgența alocării bugetelor necesare pentru a ne asigura că sectorul agricol și alimentar rămân priorități europene și naționale. Atât fermierii români, cât și întregul lanț agroalimentar au nevoie de continuarea modernizării sectorului, acces la investiții, inovații și tehnologie care să continue să transforme agricultura în unul din cele mai productive și competitive sectoare ale României.

Am identificat mai multe politici inovatoare și am evidențiat 5 sectoare prioritare care au un potențial considerabil în impulsivizarea unei economii alimentare competitive și de a reduce deficitul balanței comerciale al României.

Pentru a vă ghida prin conținutul documentului de mai jos, facem următoarele mențiuni. Fiecare sector este prezentat cu majuscule. Sub fiecare sector sunt enumerate, în format italic, prioritățile pe care le-am colectat de la actorii reprezentativi ai acelui sector. Pentru fiecare dintre priorități au fost elaborate propuneri de soluții practice, fundamentate atât prin colaborarea cu experți din industrie, cât și prin consultarea literaturii științifice existente, dar și a altor sinteze de politici publice din domeniu.

SEMINȚE ȘI PROTECȚIA PLANTELOR

I. Îmbunătățirea eforturilor de combatere a traficului ilicit de produse contrafăcute pentru protecția plantelor, prin implementarea unor măsuri eficiente și armonizate la nivel național și european.

Soluții

- Colaborarea între autorități, sector privat și societatea civilă prin instituirea unui canal de dialog constant. Colaborarea autorităților relevante – Poliția Română, Autoritatea Națională Fitosanitară, OLAF etc. – cu societatea civilă și sectorul privat⁽¹⁾.
- Implementarea unor modele de monitorizare și control eficiente, mai ales prin tratarea cu prioritate a infracționalității online.

Un exemplu de bună practică îl identificăm în Germania, unde Biroul Federal pentru Protecția Consumatorilor și Siguranța Alimentară⁽²⁾ (BVL) întreprinde încă din 2020 monitorizarea și controlul produselor de protecție a plantelor în comerțul online. BVL a înființat chiar o agenție specială pentru efectuarea acestor monitorizări, Agenția Centrală pentru Monitorizarea Online a Produselor de Protecție a Plantelor⁽³⁾ care desfășoară acțiuni de monitorizare și intervenție de tipul:

- Cercetează ofertele din domeniul produselor de protecție a plantelor de pe casele de licitații online, de pe platformele comerciale și de pe site-urile web ale comercianților cu amănuntul individuali în ceea ce privește respectarea dispozițiilor legislației în domeniul protecției plantelor;
- Investigarea ofertelor pentru identificarea produselor neautorizate, a deficiențelor de etichetare și a încălcărilor legislației de profil;

⁽¹⁾ Industria tutunului ne oferă exemple relevante de bune practici în cooperarea cu autoritățile prin antrenarea echipelor canine din dotarea poliției de frontieră pentru depistare; dotarea cu drone a lucrătorilor din poliția de frontieră pentru urmărirea încercărilor de trecere frauduloasă a frontierei de către contrabandiști; sprijinirea Biroului Arme, Explozivi și Substanțe Periculoase al Poliției Române în demersurile lor de combatere a traficului ilicit de produse contrafăcute.

⁽²⁾ Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit (BVL): https://www.bvl.bund.de/DE/Arbeitsbereiche/04_Pflanzenschutzmittel/01_Aufgaben/060_ZOPf/psm_ZOPf_node.html

⁽³⁾ Zentralstelle Online-Überwachung Pflanzenschutz (ZOPf)

-
- Rezultatele investigațiilor sunt transmise serviciilor responsabile pentru protecția plantelor din landurile federale, din statele membre ale UE sau din țările terțe, astfel încât acestea să poată lua măsuri suplimentare, cum ar fi ștergerea ofertei respective de pe internet și aplicarea de amenzi.
 - Implementarea unui dicționar de terminologie specific industriei pe acest segment, pentru a asigura o terminologie explicativă, unitară și acceptată atât de industrie, cât și de consumatori și de micii producători/fermieri, astfel încât toți să poată face alegeri în cunoștință de cauză.

II. Susținerea inovației în domeniul semințelor (noile tehnici genomice).

Susținerea inovației în domeniul semințelor, inclusiv prin adoptarea noilor tehnici genomice (NGT), este esențială pentru creșterea competitivității și sustenabilității agriculturii românești. Aceste tehnologii pot genera soiuri rezistente la stres climatic, hidric și boli, contribuind la adaptarea la noile condiții de mediu, reducerea utilizării inputurilor convenționale, asigurarea securității alimentare și la alinierea la obiectivele europene privind tranziția verde.

Soluții

- Consolidarea cadrului legislativ pentru combaterea comercializării semințelor contrafăcute și întărirea mecanismelor de control;
- Stimularea cercetării aplicate și a parteneriatelor public-private pentru validarea noilor tehnici genomice;
- Crearea unor programe de informare și educare a fermierilor cu privire la beneficiile utilizării semințelor certificate și a noilor tehnici genomice (NGT);
- Facilitarea accesului la finanțare pentru fermierii care adoptă soiuri certificate și inovative, cu impact pozitiv asupra rezilienței agricole.

A photograph of two people, likely farmers, wearing denim shirts and tan aprons. They are holding a wooden crate filled with fresh vegetables, including corn, carrots, and tomatoes. The background is a soft-focus green field. A green rectangular box with the word "FERMIERI" in white text is overlaid on the left side of the image.

FERMIERI

I. Păstrarea competitivității produselor românești

Soluții

- Inputuri de calitate subvenționate prin crearea unor scheme guvernamentale de compensare (vouchere, deduceri fiscale).
- Înființarea Agenției pentru Calitatea și Marketingul Produselor Agroalimentare pentru promovarea produselor agroalimentare românești cu rol în: gestionarea unui brand național unitar, obținerea certificărilor europene de origine (IGP, DOP, STG).
- Dezvoltarea urgentă a unor instrumente financiare adaptate, precum creditele cu rambursare extinsă și garanțiile dedicate.

II. Încurajarea dezvoltării unei agriculturi sustenabile

Soluții

- În zona de N-V a țării, 88,8% din terenurile agricole, nu au sisteme de irigat.⁽⁴⁾ Proiecte de apă și agricultură integrate pot fi o posibilă soluție pentru problema irigațiilor inexistente sau ineficiente. Concret, colectarea și stocarea apei în surplus (ploaie, râuri, etc.), tratarea și reutilizarea apelor uzate în agricultură, pentru completarea investițiilor în irigații (infrastură primară și secundară);
- Asocierea suprafețelor de teren agricol în vederea unei mai bune exploatare prin mijloace cum ar fi: accesarea subvențiilor, costuri mai scăzute cu transportul utilajelor agricole și nu în ultimul rând, un mai mare interes din partea investitorilor pentru suprafețe mai mari de teren.
- Managementul riscurilor climatice prin intermediul instrumentelor de sprijin specifice: scheme de asigurări și fonduri mutuale/alte instrumente financiare adecvate care pot oferi protecție financiară și acoperi pierderile provocate de secetă, arșiță, inundații sau alte fenomene imprevizibile; inovația biologică care deține, la rândul său, un rol important prin utilizarea hibrizilor rezistenți la stres hidric și temperaturi extreme, alături de programele de ameliorare genetică a animalelor.
- Managementul patologiilor și conservarea patrimoniului genetic zootehnic: alocarea de resurse pentru programe de monitorizare și control a bolilor, dublate de măsuri pentru sprijinirea raselor tradiționale și a soiurilor locale, esențiale pentru menținerea diversității genetice. În paralel, centrele de resurse genetice și fermele de elită trebuie să beneficieze de sprijin adecvat, pentru a furniza material biologic de calitate și pentru a conserva patrimoniul genetic autohton.

⁽⁴⁾<https://www.usamvcluj.ro/wp-content/uploads/2024/06/Rezumat-romana-Teza-de-Doctorat-Pop-Sergiu-Bogdan.pdf> p.10

- Formarea tinerelor generații de fermieri prin investiții în sistemul universitar și liceal:
 - Se recomandă actualizarea programelor de învățământ din cadrul universităților cu profil agricol, mecanic agricol, zootehnic și veterinar, astfel încât acestea să reflecte tehnologiile moderne, utilajele actuale, progresele în genetică animală și cadrul legislativ aferent sprijinirii producătorilor.
 - De asemenea, se recomandă consolidarea sistemului de învățământ dual pentru clasele IX–XII în aceste domenii, prin implicarea directă a fermierilor, astfel încât aceștia să contribuie la formare și ulterior să beneficieze de personal calificat în sectoarele de interes.
- Sprijinirea sectoarelor deficitare prin credite garantate de stat, ajutoare pentru sectoarele afectate de diverse probleme (ex.PPA= blocaj la piața liberă EU pentru porcine)

III. Eliminarea practicilor de calitate duală generate de producătorii care exportă în România

Soluții

- Întărirea capacității instituționale a Consiliului Concurenței pentru a monitoriza practicile comerciale și a combate standardele duale de calitate impuse de producătorii care exportă în România.
- Conceptul de dublu standard este unul nociv între diferitele țări sau regiuni ale Uniunii Europene, deoarece duce la scăderea încrederii în conceptul pieței unice europene și subminează principiile acesteia. Totodată, afectează implicarea pieței în stabilirea și respectarea unor standarde clare, transparente și predictibile.
- Pentru a elimina practicile de calitate duală, România are nevoie de un cadru național unitar de protecție a consumatorilor care să impună standarde clare de etichetare, compoziție și transparență pentru produsele importate, susținut de un sistem eficient de control și sancționare.
- Aceste demersuri trebuie dublate de o educare continuă, atât a consumatorilor, cât și a reprezentanților departamentelor de achiziții de pe întreg fluxul, a reprezentanților autorităților de control din domeniu, dar și la nivelul cadrelor didactice din învățământul preuniversitar și al reprezentanților mass-mediei.

An aerial photograph capturing the process of corn harvesting. A combine harvester, with a white upper body and red lower body, is positioned on the left, moving through a field of mature corn. A long, white auger extends from the combine's rear, discharging a stream of golden-brown grain into a yellow grain trailer. The trailer is being pulled by a green tractor, which is visible on the right side of the frame. The field is divided into neat rows of corn, and the overall scene is bathed in the warm, low-angle light of late afternoon or early morning, creating long shadows and a rich, golden hue. The text "COOPERATIVELE AGRICOLE" is overlaid in white on a green rectangular background in the center-left of the image.

COOPERATIVELE AGRICOLE

I. Întărirea sectorului cooperativelor agricole

Următorul Plan Național Strategic pentru agricultură post-2027 trebuie să continue susținerea cooperativelor agricole prin acordarea de punctaj suplimentar la măsurile de investiții și prin configurarea unei măsuri de investiții cu un buget dedicat exclusiv cooperativelor agricole. De asemenea, programul trebuie să introducă o măsură destinată dezvoltării lanțurilor scurte de aprovizionare, în care principalii beneficiari eligibili să fie cooperativele agricole și formele asociative tip food hub care vor să se extindă, să inoveze sau să colaboreze cu alți actori în vederea dezvoltării unor lanțuri de valoare pe plan local.

Soluții

- Următorul Plan Național Strategic pentru agricultură post-2027 trebuie să susțină înființarea de noi cooperative agricole prin facilitare comunitară, consiliere, crearea unui plan de afacere și sprijin de know-how în perioada de start-up.
- Este necesară finanțarea în următorul Plan Național Strategic pentru agricultură post-2027 a unui program de asistență tehnică pentru cooperative (guvernanță internă, contabilitate adaptată, relații contractuale, negociere colectivă și acces pe piață). Un astfel de program ar putea fi gestionat de MADR, în parteneriat cu structuri asociative, universități, entități din AKIS.
- Crearea unui Fond Național de Consolidare a Cooperativelor Agricole, care să combine granturi pentru capital de lucru, micro investiții cu asistență pentru studii de fezabilitate și elaborarea planurilor de afaceri colective. Acest fond ar putea fi cofinanțat din fonduri europene și naționale și ar trebui să includă o componentă de mentorat obligatorie pentru cooperativele tinere sau fragile, pe modelul COOPFIN din Italia.

- Adaptarea produselor financiare și a garanțiilor la modelul colectiv de afacere. Evaluarea bonității trebuie să țină cont de planul de afaceri al cooperativei ca entitate economică, nu exclusiv de istoricul financiar al membrilor fondatori. Este nevoie de instrumente flexibile de garantare, inclusiv recunoașterea drepturilor de utilizare a activelor membrilor, garanții mutuale sau fonduri de risc partajat între stat și sectorul bancar.
- Propunem preluarea unor bune practici europene. Exemple precum COOPFIN din Italia (microcredite fără garanții clasice și coaching pentru cooperative mici) sau SIAGI din Franța (garanții mutuale publice pentru cooperative) care ar putea inspira adaptarea unor mecanisme similare în România, sub forma de instrumente dedicate în cadrul Politicii Agricole Comune.
- Este necesară crearea unui sistem de clasificare a cooperativelor active. Un mecanism național de validare și monitorizare a cooperativelor funcționale ar permite direcționarea eficientă a sprijinului financiar către entitățile cu activitate economică reală. Acest sistem ar putea deveni criteriu de eligibilitate sau punctaj în cadrul viitoarelor apeluri de proiecte europene. Cooperativele inactive ar trebui marcate ca atare în registrul Național al Cooperativelor (gestionat de MADR) și la ONRC.

II. Identificarea nișelor de piață (ex. floarea soarelui dungată, plante aromatice, mirodenii, fructe de pădure, etc) unde cooperativele agricole pot acționa ca verigă primară în relația cu retailerii, pe lanțul de aprovizionare

Soluție

- Stimularea producției culturilor de nișă prin subvenționarea diferențiată, cu o valoare mai mare pe hectar pentru aceste tipuri de culturi.

INDUSTRIA ALIMENTARĂ

I. Îmbunătățirea transparenței și a încrederii consumatorilor

Discuția din cadrul mesei rotunde a evidențiat problema sistemică a lipsei de încredere a consumatorilor, accentuată atât de lipsa transparenței cât și de percepția publică negativă asupra aditivilor folosiți în industria alimentară. Dar încrederea consumatorilor și transparența nu se construiesc doar prin etichete mai detaliate (studiile nu indică neapărat modificări în comportamentul de cumpărare al consumatorilor⁽⁵⁾, ci prin educație timpurie și metode interactive.

Soluții

- Soluțiile trebuie să vizeze formarea conștientizării înainte de momentul achiziției, mai ales în rândul tinerilor consumatori. Un exemplu de bună practică este oferit de Elveția, unde o cooperare între sectorul privat și reprezentanți ai agențiilor de reglementare alimentare locale administrează fundația Alimentarium. Fundația a dezvoltat o serie de jocuri și quiz-uri online pe teme alimentare, utilizate cu succes pentru educarea copiilor și adolescenților⁽⁶⁾. Folosind un model de administrare similar, dar axat pe aditivii alimentari și rolul lor real, care să explice diferențele între aditivi siguri și cei controversați. Aceasta ar putea fi implementată prin:
 - includerea materialelor interactive în programele educaționale (ex. Săptămâna Altfel), întărite chiar de vizite și ateliere interactive în școli ale experților din industria alimentară;
 - campanii publice digitale susținute de parteneriate între autorități, școli și industrie.
- Considerăm necesară realizarea de cursuri adaptate pe grupe de vârstă, în cadrul învățământului preuniversitar, destinate elevilor, dublate de cursuri pentru cadrele didactice – în special pentru cele cu atribuții de diriginte.
- De asemenea, se recomandă organizarea de cursuri dedicate sectorului HoReCa și departamentelor de achiziții, în special la nivelul instituțiilor publice: spitale, unități de învățământ preuniversitar și universitar, unități militare, penitenciare etc.

⁽⁵⁾Gary Sacks et al., Impact of 'traffic-light' nutrition information on online food purchases in Australia, Australian and New Zealand Journal of Public Health, Volume 35, Issue 2, April 2011, Pages 122-126; <https://doi.org/10.1111/j.1753-6405.2011.00684.x>

⁽⁶⁾<https://www.alimentarium.org/en/learn-play/academy/kid>

II. Consolidarea lanțului valoric prin investiții în procesare

Consolidarea competitivității produselor românești reprezintă o orientare strategică în direcția susținerii producătorilor locali și dezvoltarea segmentelor unde România înregistrează deficite majore în balanța comercială agroalimentară. În prezent, exportăm preponderent materii prime și importăm produse cu valoare adăugată ridicată, ceea ce afectează echilibrul comercial.

Soluții

- Maparea nișelor-lipsă. Producătorii locali ar putea fi stimulați să se extindă și să își diversifice oferta către aceste nișe deficitare, reducând astfel dependența de importuri.
- Unități de producere ambalaje specifice, un demers obligatoriu într-o economie sustenabilă care își propune dezvoltarea durabilă a sectorului alimentar autohton.

A male baker with a friendly smile, wearing a white chef's coat and a white cap, is holding a wooden tray filled with freshly baked, golden-brown croissants. The croissants are arranged in rows on a red perforated tray liner. The background shows a bakery interior with stainless steel equipment, a framed certificate on the wall, and warm lighting.

FOOD RETAIL

I. Creșterea competitivității și sustenabilității lanțului agroalimentar din România prin reducerea poverii birocratice și accelerarea proceselor administrative

Soluții

- Crearea unei platforme digitale integrate care să reunească bazele de date și procedurile APIA, ANSVSA, ANAF, DSP, Oficiile Agricole etc., permițând fermierilor și operatorilor economici accesul facil la toate serviciile administrative și de certificare
- Simplificarea și automatizarea fluxurilor de autorizare și certificare (ex. eliminarea obligației vizelor anuale, prelungirea automată a valabilității autorizațiilor, recunoașterea mutuală a certificatelor de calitate).
- Reducerea costurilor de conformare administrativă prin standardizarea documentației necesare de-a lungul întregului lanț agroalimentar, de la producție la retail.

II. Coordonarea și eficientizarea controalelor autorităților publice

Soluții

- Instituirea unui calendar național unificat al controalelor coordonat între ANPC, DSVSA, ANAF și autoritățile de mediu/AFM, pentru a evita suprapunerile și redundanțele.
- Implementarea unui mecanism de notificare prealabilă pentru inspecțiile non-urgente, care să asigure predictibilitate și o relație de parteneriat între autorități și operatori.
- Digitalizarea procesului de control (fișe electronice, platforme de raportare comune, centralizarea rezultatelor) pentru o transparență sporită și reducerea subiectivității.
- Realizarea unui ghid de bune practici în domeniu, prin care să fie clarificate problematicile specifice diferitelor sectoare, într-un limbaj comun, accesibil instituțiilor și autorităților de control. Scopul este de a elimina aplicarea unor măsuri diferite pentru probleme similare în zone diferite ale țării și de a asigura pregătirea constantă a instituțiilor în ceea ce privește componenta de prevenție.

III. Reducerea birocrăției în sistemul de autorizare pentru desfășurarea activității de comercializare de bunuri și servicii de piață

Soluții

- Aplicarea unitară a cadrului legal privind procesul de autorizare
- Posibilitatea obținerii în paralel a autorizațiilor, fără condiționări între ele
- Reducerea termenelor legale pentru emiterea autorizațiilor (ex. autorizația de mediu – max. 60 de zile)
- Menținerea valabilității autorizațiilor și avizelor atât timp cât nu se modifică condițiile inițiale, fără obligativitatea vizării anuale
- Crearea unei structuri dedicate de autorizare la nivelul ISU, cu termen de emitere de 20 de zile și posibilitatea plății unei taxe de urgență; în caz de depășire a termenului, aplicarea principiului aprobării tacite.
- Având în vedere existența ordinului ANPC privind afișarea autorizațiilor atât în format fizic, în unități, cât și pe platformele online (site-uri), se propune realizarea unui cadru unitar prin intermediul unei platforme digitale care, printr-un cod QR, să permită accesul rapid al autorităților de control, al industriei, al consumatorilor, producătorilor, fermierilor etc. la informațiile relevante.

IV. Echilibrarea balanței comerciale ca prioritate națională

Soluții

- Creșterea capacităților de export prin investiții, integrarea producției locale și valorificarea standardelor de calitate.
- Creșterea rolului diplomației economice pentru promovarea coordonată a României ca destinație pentru investiții în industria agro-alimentară și ranforsarea de schimburi de bune practici – de exemplu, cu Germania (în care AHK poate juca un rol cheie).

- Parteneriate Guvern–industrie pentru proiecte cu impact pozitiv și potențial de a reduce deficitul balanței comerciale pe lanțurile agroalimentare. În rândul companiilor germane de retail alimentar există numeroase inițiative care au analizat în amănunt piața, preferințele consumatorilor și grupe specifice de produse care, respectând criteriul TripluRO (cultivat, procesat și ambalat în România), au potențial economic semnificativ.
- Este necesară definirea clară, fără ambiguități, a utilizării sintagmei „Produce în România/ Produce românesc” în etichetare, comunicare, publicitate și marketing, urmând modelele altor state membre ale Uniunii Europene. Acest demers ar contribui la creșterea încrederii, transparenței și credibilității pe piață, atât din perspectiva consumatorilor, cât și a industriei și producătorilor.
- Pentru a evita bulversarea pieței și scăderea încrederii consumatorilor, este important să se renunțe la multiplicarea brandurilor, logourilor și sloganurilor din categoria „RO – produce, procesat și ambalat în România”. O comunicare unitară și coerentă contribuie la claritate, la fortificarea imaginii naționale și la creșterea încrederii publicului.
- Se recomandă intensificarea sprijinului și a campaniilor de promovare derulate de stat pentru produsele românești, astfel încât consumatorul final să fie mai bine informat cu privire la avantajele acestora — de la gust și prospețime, până la contribuția lor la menținerea locurilor de muncă în țară.
- Implementarea unui control riguros al produselor de import — inclusiv în ceea ce privește calitatea, termenele de valabilitate și etichetarea clară a originii — precum și organizarea unor zone de vânzare distincte, vizibil marcate, care să diferențieze produsele românești de cele din import și să faciliteze alegeri informate pentru consumatori.
- Existența cererii ridicate pe piața alimentelor procesate din România reprezintă un potențial semnificativ pentru sectorul local de producție și poate contribui la diminuarea deficitului, precum și la dezvoltarea industriei alimentare autohtone.
- Păstrarea întregii verticale de producție alimentară în România — de la ingredientul principal, procesare și ambalare, până la comercializare la raft — astfel încât valoarea adăugată să rămână pe plan local.

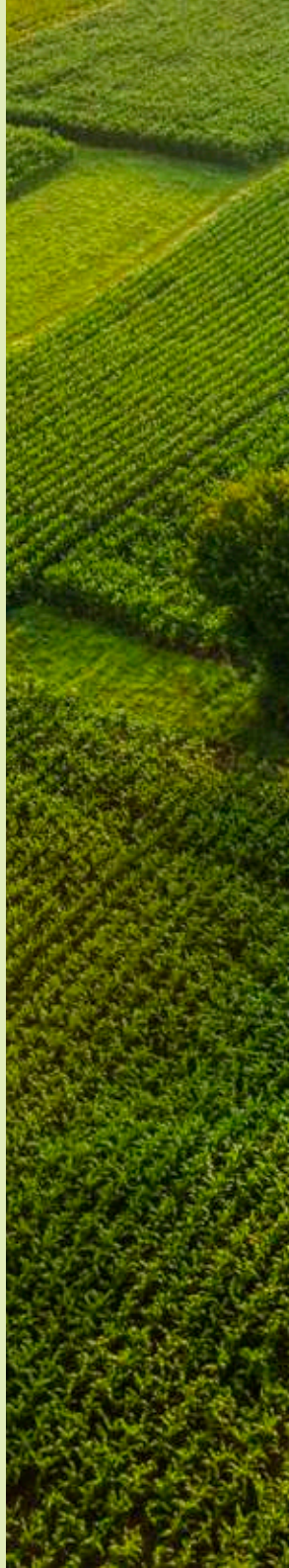
CONSULTANȚA AGRICOLĂ
OPORTUNITATE
PENTRU FERMIERI

Sistemul public de consultanță agricolă din România este subdimensionat (un consilier la mii de fermieri), slab utilizat și insuficient adaptat transformărilor prin care trece agricultura. Consultanța agricolă în România a trecut prin multe reforme în ultimii 20 de ani, majoritatea nefinalizate și lipsite de coerență. Sistemul de consultanță agricolă din România este fragmentat, cu o multitudine de instituții care oferă diverse servicii atomizate fermierilor, și neintegrat - aceste instituții nu comunică între ele și nu își coordonează activitățile în relație cu fermierii. În prezent, cea mai mare parte a fermierilor nu au acces constant la know-how tehnic de specialitate independent actualizat, la expertiză în managementul fermei și la consiliere pentru tranziția verde și digitală. Sistemul este orientat predominant spre informare punctuală, nu spre extensie agricolă modernă, bazată pe cercetare aplicată, demonstrații în fermă, mentorat și inovare.

Conform celei mai ample cercetări⁽⁷⁾ pe tema accesului fermierilor din România la servicii de informare, formare și consiliere agricolă care reflectă opiniile și experiențele a mai mult de 300 de fermieri din toată țara, precum și a peste 50 de actori implicați direct în sistemul de cunoaștere și inovație în agricultură, o covârșitoare majoritate a fermierilor (92%) preferă să acceseze serviciile de consultanță, în persoană. Atât fermierii, cât și experții consideră necesară consolidarea unei rețele regionale de birouri fizice, în care fermierii să poată accesa, pe model "one-stop shop", o gamă cât mai largă de informații, consultanță și servicii.

Vizavi de consultanța oferită de companiile private - fermierii consideră că mulți furnizori de input-uri sunt bine pregătiți, iar faptul că se deplasează la fermă și este foarte convenabil pentru ei. Cu toate acestea, mulți fermieri nu au încredere în sfaturile acestora, considerând că nu sunt independente față de interesul lor comercial acela de a crește vânzărilor. Această perspectivă este validată și de către cercetători și experți, care trag un semnal de alarmă cu privire la modul haotic în care fermierii folosesc uneori anumite input-uri, ca urmare a interacțiunii cu distribuitorii acestora.

⁽⁷⁾<https://www.crpe.ro/ro/accesul-fermierilor-la-servicii-de-consultanta-agricola/>

I. Modernizarea și extinderea serviciilor de consultanță agricolă din România

Soluții

- Implicarea mediului universitar: pilotarea în PNS post-2028 a constituirii unei rețele de extensie agricolă în cadrul universităților de științele vieții, care să ofere consultanță actorilor din mediul rural folosind modelul Land-Grant Universities din SUA, care oferă servicii de consultanță pentru fermieri, firme și comunități locale. Ele conectează nevoia de informație cu expertiza, leagă cercetarea de practica la firul ierbii și mobilizează fonduri din surse multiple. Acest model a început să fie testat în România în 2025 printr-o inițiativă coordonată de Fundația Civitas pentru Societatea Civilă în parteneriat cu Romanian-American Foundation și University of Georgia (SUA), alături de Universitatea de Științe Agricole din Cluj-Napoca, Universitatea Agronomică din București și Universitatea de Științele Vieții din Timișoara⁽⁸⁾. În prezent, modelul se bazează pe implicarea benevolă a corpului profesoral, de cercetare și a studenților acestor universități în zone rurale pilot. Spre exemplu, în zona Cluj-Napoca studenții a două programe de master (Agribusiness și Management în dezvoltare rurală și agroturism) sub coordonarea corpului profesoral implementează două proiecte profesionale prin care în comunitățile rurale ale GAL Someș-Nadăș găsesc răspunsuri la două întrebări provenite din comunitate:
 1. Care sunt barierele în dezvoltarea inițiativelor antreprenoriale ale tinerilor și femeilor și cum pot fi ele susținute la nivel local;
 2. Identificarea patrimoniului cultural al comunităților și propunerea unor soluții de valorificare sustenabilă. Perpetuarea și dezvoltarea modelului este condiționată de: actualizarea modului de evaluare calitativă a activității cadrelor didactice și a cercetătorilor prin includerea unor indicatori specifici activității de extensie; regândirea modului de finanțare a universităților implicate în activitatea de extensie prin recunoașterea implicării semnificative în dezvoltarea comunitară.

⁽⁸⁾https://www.edupedu.ro/fermierii-romani-conectati-la-modele-americane-de-agricultura-prin-extensii-universitare-proiect-pilot-cu-trei-universitati-in-trei-judete/?fbclid=IwY2xjawN4bVhleHRuA2FlbQlxMQBzcnRjBmFwcF9pZBAyMjIwMzIxNzg4MjAwODkyAAEeB13Y5IH2qzq9TRuM6bybNLvmbiDACH9UZIEyE2Hn78cQR67tpYFvzs_2ew_aem_dmOX7r9dyN8wHZAbtNOYIQ

- Un sistem de extensie agricolă implicând universitățile de științe agricole. Acesta răspunde Legii Învățământului Superior nr. 199 din 2023 prin:
 1. absolvenți pregătiți să contribuie la modernizarea și creșterea sectorului agricol (un sector vital pentru economia românească), cu personalitate autonomă și spirit cetățenesc activ;
 2. mecanisme dezvoltate intra- și inter-instituțional:
 - pentru transferul de cunoștințe și tehnologie, a rezultatelor cercetărilor proprii direct către fermieri; de informații științifice accesibile și validate către fermierii mici și mijlocii, necesare pentru dezvoltarea durabilă și tranziția verde;
 - pentru sprijinirea fermierilor în adoptarea practicilor durabile; pentru gestionarea eficientă a apei și energiei; pentru reducerea deșeurilor;
 - pentru consolidare parteneriate directe cu mediul de reglementare și de afaceri conexe agriculturii pentru asigurarea unui feedback constructiv privind îmbunătățirea reglementărilor care influențează practicile agricole.
 3. Sistemul de extensie și proiecte sociale pentru a îndeplini mandatul unei instituții publice de a respecta obligația de asumare a responsabilității publice față de cei care finanțează și beneficiază de instituția publică, prin implicarea directă a cercetării și acțiunilor în domenii care vizează reducerea sărăciei și sprijinirea grupurilor marginalizate și vulnerabile.
- Finanțarea prin PNS post-2028 a unei rețele de „ferme demonstrative”, în colaborare cu universități și cooperative, în care fermierii să poată testa tehnologii, inputuri, culturi și soluții de management, cu acces gratuit sau subvenționat.
- Vouchere de consultanță pentru ferme mici/medii. Schema europeană/națională cu cofinanțare mică din partea fermierului (0–20%) pentru pachete standard (ex. plan tehnologic + plan economic + acces la piață + eco-scheme), eligibile doar la furnizori acreditați (publici/universități/ONG/privat).
- Autoritățile responsabile (Direcția Agricolă, Direcția Sanitar-Veterinară) să acorde consultanță independentă, nu sponsorizată de furnizorii de inputuri, privind practicile actuale și performanțele în fermele de vegetal și zootehnice, precum și consultanță independentă în domeniul administrativ și legislativ prin punerea la dispoziție a noutăților care țin de fiecare autoritate în parte.
- Înființarea și ulterior actualizarea constantă a unei baze de date naționale privind unitățile de producție din fiecare domeniu, care să specifice suprafețe lucrate, capacități autorizate și în funcțiune în domeniul zootehnic (animale și producție furaje), date economice publice (cifra afaceri, nr. angajați)

Concluzii

Sectorul agroalimentar rămâne un domeniu strategic pentru economia României, însă arhitectura sa actuală nu mai răspunde adecvat provocărilor privind sustenabilitatea, competitivitatea, securitatea alimentară și adaptarea la evoluțiile tehnologice. Într-un context economic și geopolitic în continuă schimbare, este necesară o recalibrare a politicilor și mecanismelor care guvernează producția agricolă și industria alimentară.

Știința, cercetarea și educația reprezintă elemente-cheie pentru facilitarea tranziției către un sector agroalimentar modern, bazat pe tehnologii avansate, biotehnologii, genetică de ultimă generație și mecanizare performantă. Actualizarea competențelor, adoptarea infrastructurilor moderne și integrarea inovațiilor emergente sunt condiții esențiale pentru creșterea productivității și consolidarea rezilienței sectorului.

În acest context, cooperarea dintre factorii de decizie, mediul privat și instituțiile de învățământ trebuie continuată și consolidată, astfel încât politicile publice și inițiativele sectoriale să fie corelate cu nevoile reale ale pieței și cu standardele internaționale.

Se recomandă instituirea unor mecanisme de coordonare interinstituțională și a unor procese periodice de evaluare a nevoilor sectorului, în vederea prioritizării investițiilor în cercetare aplicată, digitalizare, modernizarea infrastructurii de producție și dezvoltarea resursei umane. Implementarea acestor măsuri poate contribui la creșterea performanței sectorului agroalimentar și la consolidarea poziției României în lanțurile valorice europene și internaționale.

În acest demers, AHK România, prin rolul său instituțional, sprijină dialogul dintre actorii relevanți ai sectorului și pune la dispoziție, prin companiile sale membre, orice formă de sprijin și know-how care va fi necesar sau solicitat.

Despre AHK România

AHK România este reprezentanța oficială a economiei germane. Înființată în 2002, AHK numără peste 700 de membri și oferă companiilor o platformă importantă pentru networking, schimb de informații și experiențe. Prin serviciile pe care le oferă și prin evenimentele pe care le organizează, AHK România susține activ companiile germane la intrarea lor pe piața românească și este totodată partener al firmelor românești interesate de piața germană. Începând cu 1 ianuarie 2020, în cadrul AHK România funcționează și Centrul de competență pentru Republica Moldova. Dorim astfel să intensificăm relațiile de afaceri între companii din România, Republica Moldova și Germania și să contribuim semnificativ la dezvoltarea economică a Republicii Moldova.

#PartnerForAdvocacy

Reprezentăm în mod activ interesele membrilor noștri și ale economiei germane din România cu scopul de a elabora propuneri fezabile și bine fundamentate și de a implementa cele mai bune practici din Germania. Activitatea noastră creează un mediu de afaceri propice pentru membrii noștri și contribuie la dezvoltarea economică durabilă a României și la extinderea relațiilor economice bilaterale.

Deutsch-Rumänische
Industrie- und Handelskammer
Camera de Comerț și Industrie
Româno-Germană

CONTACT

AHK România

Calea Grivitei 82-98, et. 1
The Mark, Intrarea The Podium
010735 București
Telefon: +40 21 223 15 31
E-Mail: drahk@ahkrumaenien.ro

**TOGETHER FOR A
STRONGER EUROPE**

**TRUST CREATES
TOMORROW**